

Standard zarządzania pracami o wysokim ryzyku

PRACE NIEBEZPIECZNE POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Standard zarządzania pracami o wysokim ryzyku
PRACE POŻAROWO NIEBEZPIECZNE

Kilka wypadków, które w ostatnich latach miały miejsce na obiektach należących do Veolii oraz na obiektach przez nią obsługiwanych, uwidocznilo konieczność przeciwdziałania zagrożeniom związanymi z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym. Według statystyk prace niebezpieczne pod względem pożarowym są przyczyną około 30% pożarów w przemyśle. Niniejszy standard ma zagwarantować podjęcie wszelkich działań w celem zapobieżenia tym zagrożeniom i ich opanowaniu.

ZAKRES:

Niniejszy dokument dotyczy wszystkich obszarów działalności Veolii oraz wszystkich obsługiwanych przez nią obiektów.

> Spis treści

1.0	> Definicje	4
2.0	> Główne niebezpieczeństwa związane z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym	5
2.0.1	Pożar i wybuch	5
2.0.2	Zanieczyszczenia w powietrzu	6
2.0.3	Pozostałe zagrożenia	6
3.0	> Zarządzanie ryzykiem	7
3.0.1	Pożar i wybuch	8
3.0.2	Materiały niebezpieczne	8
3.0.3	Pozostałe ryzyka	8
4.0	> Wymagania	9
4.0.1	Wymagania wobec ludzi	10
4.0.2	Wymagania organizacyjne	10
4.0.3	Wymagania techniczne	12
5.0	> Słowniczek	13
	ZAŁĄCZNIK nr 1 : Stosowanie i ocena zgodności	14

1.0 > Definicje

Zagrożenia pożarowe i wybuchowe są najczęstszymi zagrożeniami związanymi z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym. Ponadto należy mieć na uwadze negatywne skutki zdrowotne wywoływane przez trujące składniki często obecnych w wykorzystywanych materiałach (np. metale ciężkie). Należy również wziąć pod uwagę niebezpieczeństwo związane z iskrami.

Jako prace niebezpieczne pod względem pożarowym należy rozumieć prace, które mogą prowadzić do powstania zapłonu substancji palnych, łatwopalnych (płomień, iskra, promieniowanie cieplne itp.) oraz wszelkie prace, które (bez udziału materiałów palnych, łatwopalnych w miejscu pracy) stwarzają zagrożenie pożarowe.

Za prace niebezpieczne pod względem pożarowym uznawane są następujące czynności:

- spawanie;
- szlifowanie,
- cięcie (płomieniem);
- lutowanie mosiądzem (brązowanie);
- prace uszczelniające na gorąco;
- czynności wywołujące iskry;
- podgrzewanie, rozgrzewanie;
- oraz wszelkie inne prace z otwartym ogniem.

Standard „Prac niebezpiecznych pod względem pożarowym” obowiązuje wszystkich pracowników Veolii oraz wykonawców wykonujących prace związane ze spawaniem, lutowaniem, szlifowaniem, cięciem (płomieniowym), lutowaniem twardym, zgrzewaniem lub innymi pracami z otwartym płomieniem na rzecz i/lub na obiektach, na których Veolia kontroluje prowadzone prace i odpowiada za nie (na drogach publicznych, obiektach należących do Veolii, u klientów lub na obiektach osób trzecich).

Na obiektach klientów, które Veolia obsługuje, pracownicy firmy Veolia muszą stosować procedurę Veolia lub procedurę klienta.

Poza wyznaczoną, specjalnie zaprojektowaną i wyposażoną strefą, taką jak np. warsztat remontowy, wszystkie prace niebezpieczne pod względem pożarowym wymagają oceny ryzyka i określenia środków bezpieczeństwa, które zostaną formalnie wcielone w życie w chwili podpisania przez osobę odpowiedzialną za eksploatację ze strony Veolii (lub jego przedstawiciela) pozwolenia/zezwoleń na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

W przypadku prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w przestrzeni zamkniętej należy zwrócić szczególną uwagę na analizę ryzyka (patrz również: standard zarządzania pracami o wysokim stopniu ryzyka pt. „Prace w przestrzeniach zamkniętych”).

2.0 > Główne zagrożenia związane z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym

2.0.1 – Pożar i wybuch

Głównymi zagrożeniami związanymi z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym jest:

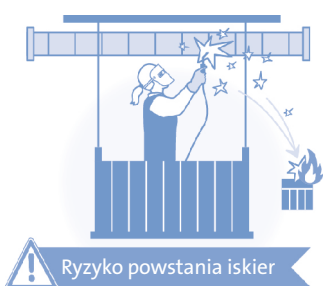
- pożar i wybuch;
- zanieczyszczenia w powietrzu – toksyczne dymy;
- iskry.

Pożar i wybuch są najczęstszymi zagrożeniami związanymi z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym i mogą mieć wiele przyczyn; ocena ryzyka jest zatem obowiązkowa.

Ocena ryzyka musi wykazać, czy prace niebezpieczne pod względem pożarowym są wykonywane wewnątrz lub w pobliżu obszarów, w których mogą powstawać niebezpieczne atmosfery wybuchowe (ATEX). Musi również wykazać, czy w pobliżu składowane są materiały

łatwopalne (np. rozpuszczalniki, farby, ciecze ropopochodne) lub czy wokół strefy prac znajdują się materiały palne (piętra powyżej i poniżej oraz ściany/drzwi). Materiały palne mogą znajdować się wewnątrz płyt izolacyjnych lub na łatwopalnych okleinach (z każdej strony ściany/płyty). Również drewno, tworzywa sztuczne, żywice, pianki, farby, oleje, substancje ropopochodne a także pyły mogą stanowić materiały palne.

Przykładowe zagrożenia podczas prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:

- ▶ W ocenie ryzyka należy uwzględnić małe pojemniki, rury i zbiorniki położone w pobliżu miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. Osoby odpowiedzialne za udzielanie zezwoleń na wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w zakładach klienta, muszą zostać przeszkolone, aby zrozumieć specyficzne zagrożenia związane z procesami w zakładzie klienta. Patrz standard „Prace w przestrzeniach zamkniętych”.

2.0.2 – Zanieczyszczenia w powietrzu

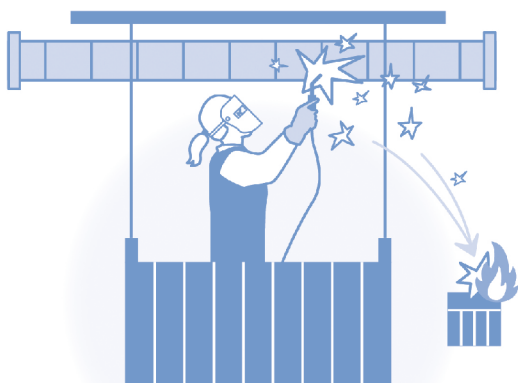
Z uwagi na obecność niebezpiecznych substancji (np. w pokryciu lub okleinie) albo metali ciężkich (cynk, ołów, kadm lub rtęć) w materiałach używanych do spawania lub spawanych,

ciętych lub ogrzewanych przedmiotach, prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą powodować wydzielanie się toksycznych związków.

2.0.3 – Pozostałe zagrożenia

W zależności od rodzaju prac niebezpiecznych pod względem pożarowym mogą wystąpić oparzenia, biorąc pod uwagę narażenie na

wysoką temperaturę, latające iskry lub zagrożenia elektryczne.

GŁÓWNYMI ZAGROŻENIAMI ZWIĄZANYMI Z PRACAMI NIEBEZPIECZNYMI POD WZGLĘDEM POŻAROWYM SĄ: POŻAR, WYBUCH, NIEBEZPIECZNE GAZY, SUBSTANCJE TOKSYCZNE SPALINY ORAZ ISKRY.

3.0 > Zarządzanie ryzykiem

Ocena ryzyka musi pomóc w określeniu środków kontroli, które należy wdrożyć. Musi pomóc w:

- ustaleniu pracowników i obszarów narażonych na ryzyko;
- określeniu czynników i procesów wywołujących to ryzyko;
- stwierdzeniu, czy i jakie środki kontroli powinno się zastosować;
- sprawdzeniu skuteczności istniejących środków zaradczych.

Podjęte działania zapobiegawcze powinny być uszeregowane od najwyższego do najniższego poziomu ochrony i niezawodności. Tego rodzaju uszeregowanie nazywa się **HIERARCHIĄ KONTROLI** lub **HIERARCHIĄ ZARZĄDZANIA RYZYKIEM**.

Należy zawsze dążyć do pełnej eliminacji zagrożenia – najsukuteczniejszego środka kontroli. Jeśli nie jest to praktycznie wykonalne, ryzyko należy zredukować stosując jeden lub wiele z poniższych środków:

NAJWYŻSZY	ELIMINACJA	Czy można całkowicie wyeliminować prace niebezpieczne pod względem pożarowym?	NAJWIĘKSZA
Poziom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia 	ZASTĄPIENIE	Czy prace niebezpieczne pod względem pożarowym można zastąpić bardziej bezpieczną metodą, materiałem lub systemem?	Niezawodność środków kontrolnych
	ROZWIĄZANIA TECHNICZNE	Czy prace niebezpieczne pod względem pożarowym można wykonać w specjalnej, odpowiednio wyposażonej strefie?	
	ODIZOLOWANIE	Czy istnieje możliwość usunięcia materiałów palnych z miejsca pracy? Czy można zastosować zabezpieczenia pożarowe w celu ograniczenia ryzyka pożaru? Czy można zainstalować system wentylacji mechanicznej w celu oddalenia ludzi od zagrożeń?	
	KONTROLE ADMINISTRACYJNE	Czy został wyznaczony nadzorca? Czy wdrożono procedurę pozwolenia/zezwoleń na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym? Czy wdrożono procedurę nadzoru pożarowego?	
NAJNIŻSZY	ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ	Czy istnieje możliwość użycia gaśnic? Czy ŚOI mogą chronić pracowników przed zagrożeniem lub ryzykiem?	NAJMNIEJSZA

3.0.1 – Pożar i wybuch

Zarządzanie procesami związanymi z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym i zapobieganiem strat polega na ograniczeniu do minimum obecności materiałów palnych w pobliżu prac lub ochronie przed ich obecnością przy zachowaniu szczególnej ostrożności w trakcie prac i po ich zakończeniu.

Pozwolenie na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym i ocena związanego z tym ryzyka nie mogą być zwykłą formalnością. Mają one kluczowe znaczenie w zapobieganiu zagrożeniu pożarem i wybuchem. Muszą być wdrożone przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w miejscu ich prowadzenia.

Za wyjątkiem miejsc specjalnie zaprojektowanych do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym – wyznaczonych obszarów – ocena ryzyka musi być przeprowadzana za

każdym razem, gdy pojawiają się nowe zadania w ramach prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, codziennie lub na każdej zmianie w przypadku prac dłuższych niż jedna zmiana.

W przypadku miejsc przeznaczonych specjalnie do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, ocena ryzyka musi być aktualizowana co najmniej raz w roku. Kontrola bezpieczeństwa w miejscu pracy musi być przeprowadzona przed oceną ryzyka.

„Ochrona” oznacza przenośne gaśnice i/lub węże gaśnicze, które muszą być dostępne w obszarze prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

W przypadku miejsc, w których istnieją systemy gaśnicze typu tryskaczowego, należy wdrożyć procedurę awaryjną.

3.0.2 – Materiały i substancje niebezpieczne

Jeżeli, w zależności od użytych materiałów, prace niebezpieczne pod względem pożarowym powodują powstawanie związków mogących zawierać niebezpieczne substancje (np. metale ciężkie), muszą one być prowadzone

w strefach z wentylacją naturalną. Jeżeli jest to niemożliwe (np. w przestrzeniach zamkniętych), należy użyć wentylacji wymuszonej.

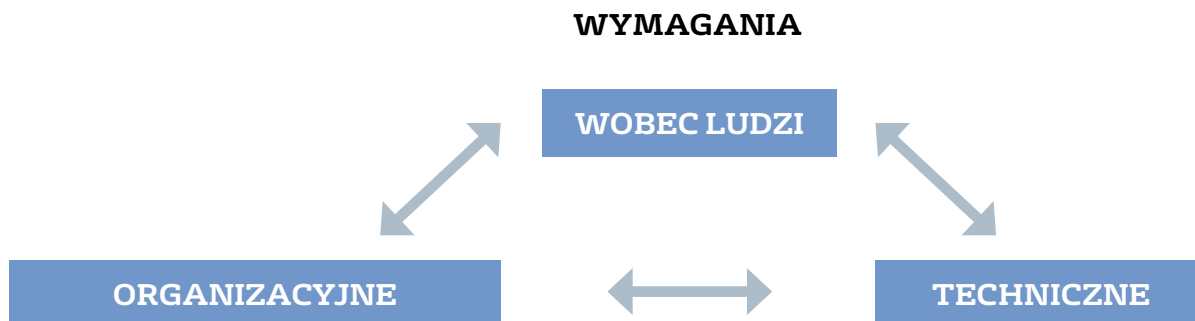
3.0.3 – Pozostałe ryzyka

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą również wywoływać powstawanie isker oraz rozgrzanych cząstek mogących powodować oparzenia skóry i oczu.

Wykonawcy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym zobowiązani są do stosowania środków ochrony indywidualnej (np. rękawic, fartucha, ochrony oczu).

Łuk elektryczny i płomień wytwarzają silne promieniowe ciepłe, ultrafioletowe i podczerwone. Promieniowanie ultrafioletowe

pochodzące z łuku spawalniczego, podobnie jak promienie słoneczne, może wywołać oparzenia skóry, jeżeli nie jest ona chroniona. Dotyczy to zarówno bezpośredniego narażenia na promieniowanie ultrafioletowe jak i promieniowania odbijanego przez metalowe powierzchnie, ściany i sufity. Dlatego do wykonania tego rodzaju prac pracownicy muszą być wyposażeni w maskę lub przyłbicę spawalniczą. Muszą ponadto zainstalować kurtyny ochronne.

4.0 > Wymagania

Zastosowanie

Niniejszy standard zarządzania czynnościami o wysokim ryzyku dotyczy wszelkich prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

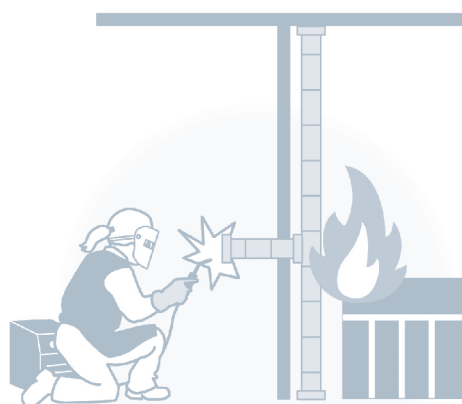
Standard stosuje się do wszystkich spółek Veolia i dotyczy wszystkich kierowników, pracowników, gości oraz innych osób zainteresowanych.

Standard ten jest stosowany w uzupełnieniu do wymogów przewidzianych przez obowiązujące prawo, kodeksy dobrych praktyk, standardy międzynarodowe oraz zalecenia dotyczące bezpieczeństwa wydane przez producentów i organy prewencji.

Wymagania wstępne

Słowo „**MUSI**” oznacza w niniejszym standardzie to, że dane wymaganie jest bezwzględnie obowiązkowe.

Użycie słowa „**POWINNO**” w niniejszym standardzie oznacza, że główną intencją jest obowiązek dostosowania się do wymagania, ale okoliczności mogą stanowić o braku praktycznej możliwości jego spełnienia.

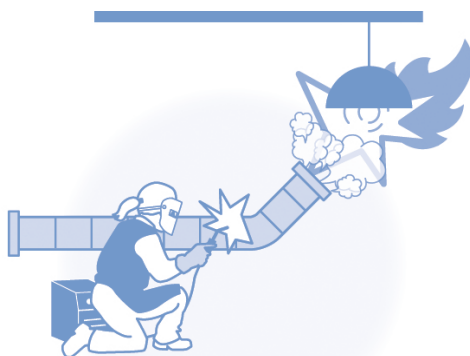
NINIEJSZY STANDARD OBOWIĄZUJE WSZYSTKICH KIEROWNIKÓW, PRACOWNIKÓW, GOŚCI ORAZ INNE OSOBY (PODWYKONAWCY) PRACUJĄCE DLA VEOLIA.

4.0.1 – Wymagania wobec ludzi

1. **Nadzorcy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym muszą być wyznaczeni na każdym obiekcie Veolii**, na którym prace takie są prowadzone.
2. **Osoby nadzorujące muszą być przeszkolone w zakresie zagrożeń związanych z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym, środków zapobiegawczych i procedur awaryjnych. Operatorzy muszą być przeszkoleni i wykwalifikowani.**
3. Podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, kompetentny nadzorujący musi przeprowadzić wizytę bezpieczeństwa, aby upewnić się, że zachowane są początkowe ustawienia i warunki.
4. **Wizyty bezpieczeństwa muszą obejmować obserwację prac w miejscu ich prowadzenia** oraz uwzględniać zachowanie osób w trakcie pracy. Wyniki tych obserwacji muszą być przedmiotem dodatkowych szkoleń.

4.0.2 – Wymagania organizacyjne

1. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane wyłącznie wtedy, gdy nie można zastosować żadnych innych stosownych/bezpiecznych środków, aby uzyskać pożądaną efekt.
2. O ile to możliwe, materiały przeznaczone do spawania, cięcia lub ogrzewania powinny być przeniesione w **bezpieczne miejsce z dobrą wentylacją** (np. specjalnie zaprojektowane i wyposażone warsztaty/spawalnie).
3. Jeżeli prace niebezpieczne pod względem pożarowym wykonywane są poza specjalną, przeznaczoną do tego strefą, należy przygotować **zezwolenie na wykonywanie prac** niebezpiecznych pod względem pożarowym.
4. **Zezwolenie na prace niebezpieczne pod względem pożarowym musi być ważne w dniu i na zadanie, na które zostało wydane.** Prace wymagające więcej niż jednego dnia wymagają osobnego zezwolenia na każdy dzień. Jeżeli warunki, dla których wydano zezwolenie, uległyby zmianie, czynności związane z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym muszą zostać natychmiast wstrzymane do czasu przywrócenia warunków, dla których wydano zezwolenie. Zezwolenia na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym muszą być przechowywane przez okres jednego roku, ponieważ mogą być wymagane przez firmy ubezpieczeniowe.
5. **Na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym wymagane jest zezwolenie osoby nadzorującej.** Prace niebezpieczne pod względem pożarowym muszą być zakazane w następujących miejscach i sytuacjach: obszary niedozwolone, w przypadku

WSZYSTKIE OSOBY BIORĄCE UDZIAŁ W PROCESIE PROWADZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM MUSZĄ PRZEJŚĆ ODPOWIEDNI PROGRAM SZKOLENIOWY BHP.

stwierdzenia atmosfer wybuchowych, na elementach instalacji lub innych powierzchniach metalowych mających styczność z materiałami palnymi.

6. **Żadne prace niebezpieczne pod względem pożarowym nie mogą być** wykonywane przy zużytych pojemnikach, kontenerach, zbiornikach i innych naczyniach dopóki nie zostaną one starannie wyczyszczone, a kierownictwo nie stwierdzi ostatecznie, że nie zawierają one materiałów łatwopalnych ani palnych.
 7. Ochronna instalacja tryskaczowa nie powinna być wyłączona ani uszkodzona podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, chyba że procedura odstępstwa zostanie zatwierdzona przez kompetentnego przełożonego. W przypadku wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w pobliżu tryskaczy, poszczególne głowice tryskaczy muszą być osłonięte niepalnymi barierami lub osłonami z wilgotnej tkaniny, które muszą zostać usunięte po zakończeniu pracy. Jeśli praca trwa kilka dni, osłony należy zdjąć pod koniec każdego dnia pracy.
 8. **Należy przeprowadzić ocenę ryzyka**, a miejsce prac niebezpiecznych pod względem pożarowym musi być skontrolowane przez nadzorcę przed przystąpieniem do prac.
 9. Za każdym razem kiedy pojawi się potencjalne ryzyko wytworzenia atmosfery wybuchowej w strefie prac należy przeprowadzić **kontrole atmosfery** poprzez wykonanie pomiaru stężenia substancji palnej.
 10. Przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym **należy zabezpieczyć strefę prac**:
 - podłoga, beczki, zbiorniki lub inne pojemniki muszą być wyczyszczone;
 - materiały palne i/lub łatwopalne muszą być usunięte ze strefy prac;
 - materiały palne, których nie można usunąć (w tym palne elementy wyposażenia), należy zabezpieczyć materiałem niepalnym;
 - wyeliminować atmosferę wybuchową.
- Jeżeli jest to niemożliwe, należy zabronić wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- drzwi muszą być zamknięte, a otwory w podłodze i ścianach zakryte.
 11. W razie potrzeby należy zapoznać się z normami „Zamknięcie/oznakowanie” i/lub „Przestrzenie zamknięte”.
 12. **Należy ustanowić procedurę** wnioskowania o unieczynnienia wszelkich układów automatycznej detekcji i/lub ochrony przeciwpożarowej, które mogłyby znajdować się w strefie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
 13. W razie wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w przestrzeniach zamkniętych (np. studzienki, kanały, zbiorniki) należy prowadzić je w minimum dwuosobowych zespołach oraz wyznaczyć osobę do asekuracji.
 14. **Należy przeprowadzić kontrolę strefy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym dwie godziny** po zakończeniu tych prac. Ponadto po zakończeniu kontroli zezwolenie na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym musi zostać podpisane w celu uprawomocnienia.
 15. W okolicy strefy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym **należy umieścić tablice ostrzegawcze** informujące osoby pracujące w pobliżu, m.in. o ewentualnej konieczności użycia ochrony oczu i/lub innych środków ochrony indywidualnej.
 16. Jeżeli zmiana lub pogorszenie pracy jednego z urządzeń wpłynie na proces zabezpieczenia strefy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, należy wdrożyć **proces zarządzania zmianą**. Zmiany techniczne i/lub organizacyjne dotyczące prac niebezpiecznych pod względem pożarowym muszą być poddane istniejącej ocenie ryzyka.
 17. Należy wdrożyć system monitorowania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w celu eliminowania występujących nieprawidłowości oraz ich raportowania.

4.0.3. – Wymagania techniczne

1. **Materiały używane w celu zabezpieczenia** prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (koce gaśnicze, osłony ognioodporne, kurtyny itp.) muszą być okresowo konserwowane i sprawdzane.
2. **Odpowiedni sprzęt gaśniczy musi być łatwo dostępny.**
3. Pracownicy wykonujący prace niebezpieczne pod względem pożarowym są zobowiązani do **stosowania odpowiednich środków ochrony indywidualnej oraz ubrania ochronnego** (rękawice, okulary ochronne, kaski lub osłony rąk, środki ochrony dróg oddechowych, odzież z włókien naturalnych...).
4. **Jeżeli prace niebezpieczne pod względem pożarowym są wykonywane w przestrzeni zamkniętej lub przestrzeni, w której maksymalne dopuszczalne stężenia niebezpiecznych substancji** mogłyby zostać przekroczone, należy zainstalować wentylację wymuszoną.
5. O ile jest to możliwe, wokół stanowisk spawalniczych należy zainstalować **ekrany lub kurtyny ognioodporne** w celu zabezpieczenia przechodzących osób przed iskrami i światłem.

WYMAGANIA TECHNICZNE ZWIĄZANE SĄ W SZCZEGÓLNOŚCI Z MATERIAŁAMI UŻYWANymi DO ZABEZPIECZENIA MIEJSCA PRAC, PODRĘCZNYM SPRZĘTEM GAŚNICZYM I/LUB UŻYWANIEM ŚRODKÓW OCHRONY INDYWIDUALNEJ.

5.0 > Słowniczek

Zezwolenie: zezwolenie kierownictwa na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w określonym miejscu.

Powstanie pożaru: początkowa faza rozwoju pożaru, którą można ugasić za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego lub instalacji przeciwpożarowych (hydranty wewnętrzne) bez konieczności stosowania odzieży ochronnej lub aparatu oddechowego.

Przestrzeń zamknięta: przestrzeń, której wielkość i układ umożliwiają wejście osoby i wykonanie powierzonej pracy, charakteryzująca się utrudnionym dostępem (ograniczonym wejściem lub wyjściem) i która nie została zaprojektowana w sposób umożliwiający stałe przebywanie osoby w jej wnętrzu.

LOCK-OUT/TAG-OUT (LOTO) – Zablokowanie/oznakowanie: procedura zabezpieczenia i wygradzenia źródeł energii jest standardem zarządzania czynnościami o podwyższonym ryzyku mającym na celu ochronę pracowników zaangażowanych w czynności serwisowe i konserwacyjne, przed niespodziewanym uruchomieniem maszyn lub urządzeń albo uwolnieniem się nagromadzonej energii mogącej spowodować urazy.

Materiały palne: ciała stałe, ciecz lub gaz, które mogą zacząć się palić i przybrać postać płomienia lub iskry, w kontakcie z gorącym punktem, ciepłem lub innymi źródłami zapłonu (np. drewno, pianka ekspandowana, tworzywa sztuczne, papier, karton, farby, olej, etanol, propan, wodór, LPG).

Zezwolenie: dokument wydawany przez wykwalifikowaną osobę w celu wydania zgody na wykonanie określonej czynności (np. prac niebezpiecznych pod względem pożarowym).

Kompetentna osoba: osoba, która dzięki szkoleniu i/lub doświadczeniu posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonania określonego zadania. Kompetentność jest połączeniem tych elementów i umożliwia wykonawcy rozpoznanie z jednej strony zagrożeń związanych z daną sytuacją, a z drugiej niezbędnych działań w celu ich ograniczenia lub wyeliminowania.

Wykwalifikowana osoba: kompetentna osoba posiadająca **jednocześnie odpowiednie** uprawnienia i kompetencje **oraz** niezbędne doświadczenie zawodowe.

Zakładowe służby pożarnicze: wyznaczeni pracownicy odpowiedzialni za zapewnienie utrzymania bezpiecznych warunków podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, za obserwowanie pożarów we wszystkich narażonych obszarach podczas, i przez określony czas po zakończeniu prac oraz za reagowanie na rozpoczynające się etapowo pożary.

Nadzorca prac niebezpiecznych pod względem pożarowym: wykwalifikowana osoba lub zespół osób, upoważnione przez kierownictwo zakładu do wydawania zezwoleń na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym: wszelkie czynności cięcia, spawania, lutowania, szlifowania, ogrzewania, prace uszczelniające na gorąco a także wszelkie inne prace powodujące powstawanie źródeł zapłonu, mogące spowodować zapalenie materiałów palnych i łatwopalnych znajdujących się w pobliżu.

Dopuszczalne wartości narażenia zawodowego: granice narażenia zawodowego na działanie substancji chemicznych, zgodnie z przepisami lokalnymi/krajowymi.

Strefa przeznaczona do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym: stałe miejsce, zaprojektowane i/lub zatwierdzone na potrzeby prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, takie jak warsztat remontowy, spawalnia itp. o niepalnej konstrukcji, przede wszystkim wolna od palnych i łatwopalnych zawartości, odpowiednio oddzielona od sąsiednich miejsc (zaślony spawalnicze lub niepalne ściany), dobrze wentylowane i wyposażone w lokalną wentylację wywiewną.

Obszar, w którym wymagane jest pozwolenie: obszar, który jest zabezpieczony przed pożarem poprzez usunięcie lub ochronę materiałów palnych przed źródłami zapłonu.

ZAŁĄCZNIK nr 1 > Stosowanie i ocena zgodności

Z - zgodność | NZ - niezgodność

> WYMAGANIA	Z	NZ
WYMAGANIA WOBEC LUDZI		
1. Nadzorca prac niebezpiecznych pod względem pożarowym musi być wyznaczony na każdym obiekcie Veolii , na którym prace takie są prowadzone.		
2. Osoby nadzorujące muszą być przeszkolone w zakresie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, środków zapobiegawczych i procedur awaryjnych. Operatorzy muszą być przeszkoleni i wykwalifikowani.		
3. Istnieje obowiązek przeprowadzenia kontroli BHP przez kompetentną osobę nadzorującą w trakcie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.		
4. Wizyty BHP muszą opierać się na obserwacji prac w miejscu ich prowadzenia i uwzględniać zachowanie osób w trakcie pracy. Wyniki tych obserwacji powinny być przedmiotem dodatkowych szkoleń.		
WYMAGANIA ORGANIZACYJNE		
1. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane wyłącznie wtedy, gdy nie można zastosować żadnych innych stosownych/bezpiecznych środków, aby uzyskać pożądany efekt.		
2. O ile to możliwe, przedmioty przeznaczone do spawania, cięcia lub ogrzewania powinny być przeniesione w bezpieczne miejsce z dobrą wentylacją (np. specjalnie zaprojektowana i wyposażona strefa do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym).		
3. Jeżeli prace niebezpieczne pod względem pożarowym wykonywane są poza specjalną, przeznaczoną do tego strefą, należy ustanowić pozwolenie/zezwole nie na wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym .		
4. Zezwolenie na prace niebezpieczne pod względem pożarowym musi być ważne w dniu i na prace, na które zostało wydane. Prace trwające dłużej niż jeden dzień, wymagają osobnego zezwolenia na każdy dzień. Jeżeli warunki, dla których wydano pozwolenie/zezwole nie, uległyby zmianie, czynności związane z pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym muszą zostać natychmiast wstrzymane do czasu przywrócenia warunków, dla których wydano pozwolenie/zezwole nie. Pozwolenia na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym muszą być przechowywane przez okres jednego roku w celu przedstawienia ubezpieczycielom jako dowodu ich stosowania.		
5. Na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym wymagane jest pozwolenie/zezwole nie nadzorca. Prace muszą być wzbronione w następujących miejscach i sytuacjach: obszary niedozwolone, w przypadku stwierdzenia atmosfer wybuchowych, na instalacjach lub innych powierzchniach metalowych mających styczność z materiałami palnymi.		
6. Żadne prace niebezpieczne pod względem pożarowym nie mogą być wykonywane przy zużytych pojemnikach, kontenerach, zbiornikach i innych dopóki nie zostaną one starannie wyczyszczone, a kierownictwo nie stwierdzi ostatecznie, że nie zawierają materiałów łatwopalnych ani palnych.		
7. Ochronna instalacja tryskaczowa nie powinna być wyłączona ani uszkodzona podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, chyba że procedura naruszenia zostanie zatwierdzona przez kompetentnego przełożonego. W przypadku wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w pobliżu tryskaczy, poszczególne głowice tryskaczy muszą być osłonięte niepalnymi barierami lub osłonami z wilgotnej tkaniny i zostać usunięte po zakończeniu prac. Jeżeli praca trwa kilka dni, osłony należy zdjąć po każdym dniu pracy.		
8. Należy przeprowadzić ocenę zagrożeń , a strefa prac niebezpiecznych pod względem pożarowym musi być skontrolowana przez nadzorującego przed przystąpieniem do prac.		

Z - zgodność | NZ - niezgodność

<p>► WYMAGANIA</p>	<p>Z</p>	<p>NZ</p>
<p>9. Za każdym razem kiedy w strefie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym pojawi się potencjalne ryzyko powstania pożaru lub atmosfery wybuchowej należy przeprowadzić kontrole stężenia substancji palnych.</p>		
<p>10. Przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy zabezpieczyć strefę prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podłoga, beczki, zbiorniki lub inne pojemniki muszą być oczyszczone; • materiały palne i/lub łatwopalne muszą być usunięte ze strefy prac; • materiały palne, których nie można usunąć (w tym pokrycie podłóg, ścian), należy zabezpieczyć materiałami niepalnymi; • wyeliminować atmosferę wybuchową. Jeżeli jest to niemożliwe, należy zabronić wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym; • drzwi muszą być zamknięte a wszelkie otwory w podłodze i ścianach przykryte. 		
<p>11. W stosownych przypadkach należy odnieść się do norm “Blokada/Oznakowanie” i/lub “Przestrzenie zamknięte”.</p>		
<p>12. Należy ustanowić i wdrożyć procedurę dezaktywacji dla automatycznego wykrywania lub ochrony przeciwpożarowej.</p>		
<p>13. Nie należy wykonywać prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w przestrzeniach zamkniętych (np. studzienki, kanały, zbiorniki) samotnie. Należy wyznaczyć strażaka na cały czas trwania robót.</p>		
<p>14. Należy przeprowadzić kontrolę strefy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym dwie godziny po zakończeniu tych prac. Ponadto po zakończeniu tej kontroli pozwolenie/zezwoleń na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym musi zostać zamknięte.</p>		
<p>15. W okolicy strefy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy umieścić tablice ostrzegawcze informujące osoby pracujące w pobliżu, m.in. o ewentualnej konieczności użycia środków ochrony indywidualnej.</p>		
<p>16. Jeżeli zmiana lub uszkodzenie jednego z urządzeń wpłynie na proces zabezpieczenia strefy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, należy wdrożyć proces zarządzania zmianą. Zmiany techniczne i/lub organizacyjne dotyczące prac gorących muszą być poddane przeglądowi istniejącej oceny ryzyka.</p>		
<p>17. Należy wdrożyć system monitorowania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w celu eliminowania występujących nieprawidłowości oraz ich raportowania.</p>		
<p>WYMAGANIA TECHNICZNE</p>		
<p>1. Materiały używane do zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (koce gaśnicze, kurtyny niepalne, itp.) muszą być w dobrym stanie technicznym i okresowo sprawdzane.</p>		
<p>2. Odpowiedni sprzęt gaśniczy musi być dostępny.</p>		
<p>3. Pracownicy wykonujący prace niebezpieczne pod względem pożarowym są zobowiązani do stosowania odpowiednich środków ochrony indywidualnej oraz ubrania ochronnego (rękawice, zabezpieczenia oczu jak przyłbice lub maski spawalnicze, hełmy, środki ochrony dróg oddechowych, ubrania z włókien naturalnych itp.).</p>		
<p>4. Jeżeli prace niebezpieczne pod względem pożarowym są wykonywane w przestrzeni zamkniętej lub przestrzni, w której maksymalne dopuszczalne stężenia substancji szkodliwych mogłyby zostać przekroczone, należy zainstalować wentylację wymuszoną.</p>		
<p>5. O ile jest to możliwe, wokół stref spawania należy zainstalować ekrany lub kurtyny z materiałów niepalnych w celu zabezpieczenia przechodzących osób przed iskrami i promieniowaniem.</p>		

